

Monumentnummer*: 513437

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 23 november 1999
Kadaster deel/nr 82708/116

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Haarlem	E			7578

Omschrijving**

Inleiding

Voormalige TURBINEHAL, gebouwd in 1902 als onderdeel van de gemeentelijke elektriciteits- en gasfabriek (thans Energie Bedrijf Haarlem). De hal is na verwijdering van de door stoomtractie gevoede turbines buiten gebruik geraakt. De stoommachine stond in een aanbouw aan de lange noordzijde.

Omschrijving

Op rechthoekig grondplan gebouwde turbinehal onder plat dak waarvan de overstekende gootlijsten rusten op houten consoles. Het rechthoekige en gedeeltelijk onderkelderde hoofdvolume wordt aan beide lange zijden door negen lisenen in acht traveeën verdeeld met spaarvelden. Aan de zuidwestzijde bevindt zich een lagere rechthoekige aanbouw uit de bouwtijd. Het muurwerk is opgetrokken in rode baksteen, waarin ter decoratie rood geglazuurde baksteen is verwerkt. Rood geglazuurde baksteen is ter decoratie ook elders in het metselwerk opgenomen. De lateien van de vensterreeksen en delen van de lisenen zijn uitgevoerd in hardsteen. De spaarvelden bevatten bovenaan elk aan beide lange zijden een horizontale uitgemetselde banddecoratie waarin rood geglazuurde baksteen is verwerkt. Daaronder bevindt zich een hoog in het muurwerk geplaatste vensterreeks die per travee vier staande vensters bevat. In de zuidelijke zijgevel bevindt zich lager in de traveeën ook nog een aantal grote vensters. De vensters hebben alle ten dele beweegbare ijzeren ramen met een meerruits roedenverdeling. Het interieur van de turbinehal bestaat uit een pijlerloze ruimte die over de breedte wordt overspannen door ijzeren spanten waarboven zich kruislings geplaatste H-profielen bevinden. De spanten rusten op het muurwerk dat ook aan de binnenzijde is voorzien van lisenen. Het muurwerk aan de binnenzijde is gemetseld in groen, geel en wit

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geglazuurde baksteen. Onder de bovenste vensterreeksen loopt een smalle, in hardsteen uitgevoerde omgang met daarop rails ten behoeve van de nog ten dele aanwezige hijsinstallatie (loopkat voor turbineonderhoud). De hal heeft een nog ten dele door ijzeren hekwerk omgeven plateau aan de oostzijde. Dit voormalige bedieningsplateau beslaat ongeveer een vijfde van de hallengte. De overige ruimte heeft een in gewapend beton uitgevoerde onderkeldering met daarin nog diverse kranen ten behoeve van de voormalige koelinstallatie.

Waardering

Voormalige turbinehal uit 1902 van algemeen belang uit cultuurhistorisch, industrieel-archeologisch en bouwhistorisch oogpunt als vroeg en gaaf bewaard voorbeeld van een op de openbare elektriciteitsvoorziening gericht bouwtype.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf